

Från: Tiina Kangasniemi [<mailto:tiina.kangasniemi@saco.se>]

Skickat: den 15 november 2018 13:21

Till: A Remissvar <a.remissvar@regeringskansliet.se>

Ämne: Ang A2018/00777/I; Saco

Vill härmed meddela att Saco som organisation avstår från att besvara ovanstående remiss.

Ett av våra förbund, Akademikerförbundet SSR, har valt att svara och deras svar biläggs härmed.

Tiina Kangasniemi

08-613 48 06

tiina.kangasniemi@saco.se

Du följer väl Saco på nätet?

www.saco.se

[www.twitter.com/akademikerna](https://twitter.com/akademikerna)

www.facebook.se/sverigesakademiker

Remissvar
A2018/00777/I
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 15 november 2018

Remissvar: Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande SOU 2018:22

Akademikerförbundet SSR genom Saco getts möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Sammanfattning av betänkandet

Mottagandeutredningen har fått i uppdrag av regeringen att föreslå ett sammanhållet system för mottagande av asylsökande och nyanlända. Utredningen redovisar i detta betänkande ett huvudförslag där staten, kommunerna och landstingen tar ett gemensamt ansvar för mottagandet. Förslagen i korthet:

1. **Koncentrera resurser tidigt i processen.** Utredningens förslag bygger på att använda resurser tidigt under mottagandet i syfte att individerna ska komma rätt från början genom ett samlat möte med Sverige i obligatoriska ankomstcenter.
2. **Förkorta väntetider och använd väntan aktivt.** Genom vistelse i ankomstcenter ges möjligheter till en rättssäker och snabb prövningsprocess där asylsökande och myndigheter finns tillgängliga för varandra. Tiden ska nyttjas aktivt med obligatorisk samhällsinformation och kartläggning liksom hälsoundersökning.
3. **Etablering eller återvändande i fokus från start.** Den väntetid som kan uppstå efter ankomstcentret används till fortsatt samhällsinformation, undervisning i svenska eller insatser för att förbereda för ett effektivt återvändande. Fokus ska redan från start ligga på individens etablering i Sverige eller på återvändande till annat land.
4. **Minska behovet av eget boende (EBO).** Förslagen innebär att eget boende för asylsökande sker under ordnade former. Dels genom att erbjuda ett ordnat mottagande som alternativ, dels genom att begränsa möjligheterna till eget boende genom en social prövning.
5. **Ta tillvara hela Sveriges kapacitet och kompetens.** Huvudförslaget bygger på att staten, kommunerna och landstingen, utifrån en tydlig ansvarsfördelning och ordning för finansiering, gemensamt sköter mottagandet. Därmed utnyttjas den samlade kapaciteten och kompetensen i 290 kommuner och 20 landsting liksom hos staten i detta komplexa samhällsuppdrag.

Akademikerförbundet SSR:s kommentarer:

Akademikerförbundet SSR anser att utredningens ambition att skapa ett sammanhållet system för mottagande av asylsökande och nyanlända är vällovligt. Vi håller med utredningen om att dagens system leder till allt för långa väntetider och försenad etablering. Förbundet ser särskilt att dagens system leder till att utlandsutbildade akademiker får svårt att fortsätta arbeta i sitt yrke i Sverige.

Vi delar även analysen att det har varit ett ojämnt ansvarstagande bland Sveriges kommuner i att ta emot asylsökande och att det ansvarstagandet måste breddas och jämnas ut. Dock är vi övertygade om att individens vilja och etableringsmöjligheter i rätt jobb måste vara vägledande för den asylsökandes bosättning.

Obligatoriska ankomstcenter

Utredningen föreslår införandet av obligatoriska ankomstcenter. Syftet är att koncentrera resurser samt att den asylsökande därmed ska ha möjlighet till en rättssäker och snabb prövningsprocess eftersom såväl myndighetspersoner som asylsökande är tillgängliga för varandra på samma ställe. Där ska även obligatorisk samhällsinformation ges, och hälsoundersökning och kartläggning av individens utbildning och kompetens göras. Vi delar utredningens bedömning att alla dessa verksamheter för den asylsökande ska vara tillgängliga och erbjudas så tidigt som möjligt.

Akademikerförbundet SSR avstyrker dock förslaget om införande av obligatoriska ankomstcenter där alla asylsökande även måste bo.

Sådana ankomstcenter kommer oundvikligen att bli väldigt stora och lätt destruktiva miljöer och bo i. Dessutom kommer de att vara isolerade från det svenska samhället. Att dessutom ha alla typer av asylsökande boendes där, dvs såväl familjer som enskilda vuxna kommer inte vara till gagn för de barnen som måste bo där. De asylsökande kommer dessutom med lätthet att bli måltavlor för krafter som önskar se mindre av invandring till Sverige, och slutsatsen kommer att bli att dessa, som tanken är olåsta ankomstcenter, kommer att bli låsta ghetton för de asylsökandes trygghets skull. Exemplet från Tyskland avskräcker.

Vi noterar dessutom att utredningen gör beräkningar som baseras på 30000 asylsökande per år vilket är en volym som antalet asylsökande till Sverige ofta överskrider. Snittantalet asylsökande till Sverige de senaste 18 åren är tex 40 000. Systemet måste kunna tåla betydligt större antal än så, vilket obligatoriska ankomstcenter inte förefaller ha kapacitet för. Framförallt som det uppges vara större anläggningar i närhet till internationella flygplatser vilket vi har relativt få av i Sverige.

Vi har svårt att tänka oss att de här obligatoriska ankomstcentren skulle bli mindre än de största flyktingförläggningarna vi hittills sett här i Sverige. Utredningen beskriver själv att det ska vara "större anläggningar". Risken är överhängande att det skulle bli center för långt mer än tusen personer, där det finns en överhängande risk att de asylsökande skulle stanna långt mer än en månad. En utdragen tid i sådan miljö tror vi är gravt olämpligt ur flera olika aspekter för alla asylsökande, inte minst för barnen. Om ett införande görs av ankomstcenter menar vi att det inte bör placeras barn och barnfamiljer på sådana ankomstcenter, utan att de istället bör erbjudas ett i samhället i övrigt integrerat boende samt att barn så tidigt som möjligt erbjuds skolgång i ordinarie kommunalt finansierad och driven skolverksamhet, med språkinträdning mm. Barn bör inte gå i separata skolor i ankomstcenter.

Istället kan de mål man vill uppnå nås genom att det upprättas center med alla nämnda funktioner, men utan boende för de asylsökande. De asylsökande har då möjlighet att söka sig till ett och samma ställe för alla sina behov av kontakter med myndigheter såsom Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstinget/regionen och kommunen. Det skulle också kunna samlokaliseras med alla de utbildningsbehov som finns såväl av samhällsorientering som av svenskundervisning. Vi menar att det är avgörande att de asylsökande erbjuds svenskundervisning, idealt sett, redan från dag ett i Sverige och att den även bör ingå som ett obligatoriskt moment under asyltiden.

Vi har inget att erinra mot förslaget att deltagande i samhällsorientering och kartläggning ska vara ett krav för att få ersättning, men menar att det även bör gälla svenskundervisning. Om utredningen menar att det är avgörande att använda väntan så aktivt som möjligt måste även svenskundervisning vara med som ett obligatoriskt moment från början.

Utbildningscenter

Vi hade gärna sett ett förslag där utredningen också föreslog kommunalt drivna utbildningscenter i närheten av ankomstcenter, men också på andra ställen, där nivåindelad högkvalitativ svenskundervisning erbjöds tillsammans med samhällsorientering. Gärna också branschuppdelat för de asylsökande som har en yrkesutbildning och eventuell yrkeserfarenhet. I sådana center skulle representanter för Arbetsförmedlingen, UHR, Yrkeshögskolan och eventuellt lärosäten vara representerade förutom kommunen som erbjuder SFI/SFX. Utredningen föreslår att Migrationsverket är ansvarig för samhällsorientering. En mer sammanhållen utbildningslösning gör kommunerna, eller civilsamhället (också inbegripet arbetsmarknadens parter), mer relevanta som anordnare av samhällsorientering. Där kan i så fall en heltäckande tidig kompetenskartläggning göras av Arbetsförmedlingen och UHR kan tidigt möta de som behöver få utländska utbildningar bedömda. Även validering av reell kompetens kan initieras i sådana här utbildningscenter av Myndigheten för Yrkeshögskolan och lärosäten.

Som företrädare för ett akademikerförbund vill vi gärna betona att många som kommer hit har unika kompetenser och snäva vägar fram till att komma in i det yrke de är utbildade för. Kanske finns bara ett lärosäte i landet som erbjuder den kompletterande utbildning den ankommande akademikern behöver gå för att kunna etablera sig i sitt yrke här i Sverige. Varje åtgärd som begränsar individens möjlighet att göra sina egna val utifrån sin egen helt unika situation menar vi är till men för en snabbare och bättre etablering på arbetsmarknaden. I förlängningen av detta menar vi att rätten att få bosätta sig där man bedömer att man har bäst livschanser och etableringsmöjligheter och där man förmodligen också har bäst kontakter och nätverk är en fundamental rättighet vi menar måste värnas. Den rätten bör gälla alla, men för många akademiker blir det väldigt uppenbart att centraliserade ankomstcenter svårligen kan svara emot deras behov.

Vi vill betona att det är avgörande att hälsoundersökningarna görs på ett mer heltäckande sätt så att alla erbjuds det i rimlig tid och att de även innehåller en screening av psykisk ohälsa och då inte minst posttraumatiska stressyndrom (PTSD) som är vanliga i målgruppen. Akademikerförbundet SSR bedömer att ankomstcenter med myndighetssamverkan också från regioner och landsting har förutsättningar att lyckas med det uppdraget bättre än vad som har skett hittills.

Akademikerförbundet SSR avstyrker att ankomstcenter upprättas som även innebär boende för asylsökande, men tillstyrker att olika myndighetsfunktioner samlokaliseras för att underlätta tillgängligheten för de asylsökande.

Kartläggning i två olika spår - anvisning under asyltiden

Utredningen föreslår att handläggning av asylärenden ska ske i två olika spår beroende på sannolikheten för uppehållstillstånd. Ett snabbt spår består av de som får snabba bifall, de som får snabba avslag samt Dublinärenden. De bedöms vara cirka sju av tio ärenden. Övriga ärenden behandlas i normalprocess. Utredningen föreslår även att personer med hög sannolikhet att få uppehållstillstånd ska kunna anvisas till kommun redan efter en vecka efter asylansökan. Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslagen.

Bosättning under asyltiden

Akademikerförbundet SSR delar utredningens analys om att ett mottagande spritt över hela landet är positivt både för asylsökande och Sveriges kommuner som helhet. Det är mycket positivt ur ett individperspektiv att inte behöva flytta vid beslut om uppehållstillstånd. Barnen slipper byta skola, vänner och fritidsaktiviteter. Vuxna kan fortsätta sina studier, praktik eller arbete. Förslaget kan också göra det lättare för kommunerna att planera sin verksamhet. Förbundet välkomnar att asylsökande i större utsträckning får tillgång till samhällets normala strukturer och att kommuner med goda etableringsförutsättningar får ta emot fler asylsökanden. Problemet med förslaget är bostadsbristen som finns i nästan hela landet, särskilt där tillgången till högre studier finns och tillgången till arbete är god. Även om Migrationsverket lämnar tillbaka de bostäder de hyr runt om i landet till respektive kommun riskerar bostäderna att vara för få, särskilt de lägenheter som har en låg hyra. Utredningen hänvisar till ett ökat bostadsbyggande och att genomförandet av utredningens förslag ligger några år fram i tiden.

Akademikerförbundet SSR menar att oavsett de faktorerna, kommer kommuner att hamna i prioriteringskonflikter om vem som har mest rätt att få en bostad i en kommun. Är det människor som är uppvuxna där, nyanlända med uppehållstillstånd eller asylsökande som väntar på beslut? Vi har svårt att se att asylsökande skulle prioriteras i en sådan bristsituation. Förbundets bild är att de bostäder som erbjuds nyanlända runt om i landet inte alltid når upp till en acceptabel boendestandard och en del kommuner erbjuder uppenbarligen boende av låg kvalitet för att nyanlända ska lämna kommunen. Förbundet ser stora risker med att bristen på bostäder gör att asylsökande bli kvar i ankomstcentren (om de införs) betydligt längre tid än 30 dagar.

Förbundet vill därför se en kombination av de två förslagen där staten tar ansvaret för bostäder till asylsökande i hela landet och kommunen ansvarar för andra insatser under asyltiden.

Begränsning av EBO

Utredningens huvudförslag när det gäller eget boende - EBO är att införa en social prövning av asylsökandes eget boende i socialt och ekonomiskt utsatta kommuner. Ett alternativt förslag är att temporärt undanta vissa bostadsområden från möjligheten till eget boende under asyltiden. Asylsökande ska fortfarande kunna bo i eget boende men om boendet ligger i en kommun som omfattas av Migrationsverkets sociala prövning måste det ha en skälig boendestandard och vara av lämplig storlek för det antal personer som ska bo där. Om dessa krav inte uppfylls har den asylsökande inte rätt till dagersättning. I det alternativa förslaget utgår ingen dagersättning om den asylsökande väljer att bosätta sig i ett område som är undantaget från möjligheten till eget boende. Eftersom utredningen inte lämnar något fullständigt förslag till områdesbegränsning har Justitiedepartementet tagit fram en promemoria som kompletterar betänkandet med hur en områdesbegränsning kan gå till.

Akademikerförbundet SSR delar utredningens bedömning av att det finns många problem kopplat till eget boende – EBO idag. För individerna som delar boende under många månader är det oftast trångt och det är svårt för de barn som bor där att få ett lugnt utrymme där de kan göra läxor eller leka. För kommunen är det svårt att planera skolplatser när det bor många fler inom ett område än vad som beräknas. Förbundet ställer sig dock frågande till varför den sociala prövningen bara ska göras i vissa områden? Trångboddhet och skälig boendestandard måste väl vara relevant oavsett var boendet än ligger? Detta menar dock departementspromemorian är för administrativt betungande. Förslaget om social prövning har ett väldigt ensidigt systemperspektiv och det hade vunnit på att överväga varför människor väljer att bo trångt med andra familjer i ett redan socialt utsatt område. Akademikerförbundet SSR utgår ifrån att människor gör val utifrån vad som kan ge mest trygghet och förutsägbarhet. När valet står mellan att bo med människor man känner på en plats man kan namnet på eller att bo på en okänd plats med människor man inte känner så är det inte så konstigt att man

väljer det förstnämnda. Att dra in rätten till dagersättning gör en redan utsatt grupp ännu mer utsatt och utlämnad till att få inkomster på andra sätt. Ett system med områdesbegränsningar riskerar dessutom att ytterligare öka handeln med adresser.

Akademikerförbundet SSR anser att ett första steg för att fler asylsökande ska välja bort eget boende är att Migrationsverket förbättrar sin information om vad ett boende som erbjuds av myndigheten innebär och att asylsökande får ett rådrom innan rätten till dagersättning dras in.

Väntan med etableringsfrämjande insatser

Akademikerförbundet SSR har de senaste åren arbetat intensivt med frågor som rör migration och etablering under rubriken "Öppet Sverige". En del i det arbetet har varit snabbare etablering i rätt jobb för utlandsutbildade akademiker. Istället för att det ska ta sju år för nyanlända att hamna i fel jobb driver förbundet att tre år är taket för att hamna i rätt jobb i förhållande till sin utbildning. En förutsättning för det är studier i svenska från dag ett. Därför välkomnar Akademikerförbundet SSR utredningens förslag om svenskstudier och samhällsinformation till alla asylsökande. Under de senaste åren har studieförbunden fått ett stort ansvar för att erbjuda asylsökande undervisning i svenska. Det är viktigt att bygga vidare på deras erfarenheter av detta uppdrag och involvera studieförbunden i insatser riktade till asylsökande även i framtiden.

Förbundet välkomnar också att asylsökande får del av insatser som syftar till att ge kunskap om och kontakter med den svenska arbetsmarknaden. Med tanke på att asylsökande är en utsatt grupp på arbetsmarknaden, särskilt med tanke på att arbete idag är en förutsättning för att få permanent uppehållstillstånd, är det viktigt att arbetsgivaren kontrolleras när insatser förläggs på en arbetsplats. Akademikerförbundet SSR delar utredningens bedömning att kommunen ska vara skyldig att samråda med den fackliga organisation som är part i lokal förhandling med arbetsgivaren eller som borde varit det om inget lokalt kollektivavtal finns. Det är mycket bra att utredningen även föreslår att Arbetsförmedlingen får ett tydligare uppdrag att ge stöd och service till asylsökande och att det blir möjligt att anvisa asylsökande till kortare arbetsmarknadspolitiska program.

Akademikerförbundet SSR ställer sig dock frågande till att utredningen ställer krav på den asylsökande ska omfattas av undantaget från kravet på arbetstillstånd (AT-UND) för att få ta del av insatser och att insatser på heltid inte ska erbjudas under någon längre period. Förbundets bild är att det ofta är svårt för den enskilda individen att göra mer för att klargöra sin identitet när Migrationsverket inte godtar ett lands identitetshandlingar. Det finns stora risker att individer hamnar i kläm och får sin etablering försenad för att det land där de är medborgare inte har något intresse i att utfärda identitetshandlingar som Sverige kan godta.

Akademikerförbundet SSR anser att alla asylsökande som tagits emot i en kommun ska få ta del av insatser som underlättar etablering. Förbundet anser också att personer med utländsk utbildning ska få information och hjälp med att få utbildningsdokument bedömda av Universitets- och högskolerådet.

Utredningen föreslår att den asylsökande som fått ett avslag på asylansökan inte ska få fortsätta delta i etableringsfrämjande insatser. En stor andel avslagsbeslut överklagas och tiden för avslagsprocessen blir ofta långdragen. Att som individ då få alla insatser indragna riskerar både att ytterligare öka den psykiska ohälsan bland asylsökande och ytterligare försena etablering om beslutet sedan ändras i högre instans.

Akademikerförbundet SSR anser att asylsökande ska ha rätt att fortsätta delta i svenskundervisning och etableringsfrämjande insatser tills ett avlagsbeslut är verkställbart.

Anställning under asyltiden

Akademikerförbundet SSR anser, när identitetsfrågan är rimligt löst, att det inte finns bärande argument för varför inte alla vuxna asylsökande direkt vid asylansökan får AT-UND (undantag från arbetstillstånd), LMA-kort, samordningsnummer samt registreras för A-skatt hos Skatteverket. Detta är inte det samma som att ge individer förutsättningar för en ny identitet, utan endast förutsättningar för arbete under asyltiden. Det ökar förutsättningarna för att asylsökande ska kunna arbeta under asyltiden. Innan detta utfärdas är det dock avgörande att individen får samhällsinformation om reglerna på svensk arbetsmarknad, vilka rättigheter man har som arbetstagare samt vad man kan göra om man riskerar att utnyttjas på arbetsmarknaden i strid med lagar och kollektivavtal. Såväl Arbetsförmedlingen som Arbetsmiljöverket, fackförbund samt arbetsgivarorganisationer bör kunna vara behjälpliga i denna del av samhällsinformationen. Det är dock avgörande att tex svenskundervisning också kan anordnas på tider som passar även förvärvsarbetande asylsökande. Kontroll så att enbart seriösa arbetsgivare anställer är avgörande samt att arbetstagarna är adekvat försäkrade i sitt arbete och omfattas av villkor som minst är på nivå med kollektivavtalen i branschen. Ankomstcentret som den asylsökande är knuten till ska tillse att lagar och regler följs av anlåtande arbetsgivare.

Akademikerförbundet SSR anser att LMA-kort, AT-UND, samordningsnummer och registrering för A-skatt ska ges snarast efter ankomst till Sverige till alla vuxna asylsökande som presenterar en rimlig dokumentation av sin identitet.

Tillgång till hälso- och sjukvård

Utredningen nämner inte asylsökandes rätt till hälso- och sjukvård mer än när det gäller de hälsoundersökningar som ska erbjudas asylsökande kort efter ankomst till Sverige. Som medlem i nätverket Rätt till vård vill Akademikerförbundet SSR betona att vuxna asylsökande har rätt till vård som inte kan anstå samt mödravård. Tyvärr är vetskapen om denna rättighet inte tillräckligt känd bland hälso- och sjukvårdspersonal runt om i landet. Begränsningar i utlänningslagen och debatten runt flyktingar och invandrare tolkas som att begränsningar också införts när det gäller asylsökandes rätt till vård. Tillgång till hälso- och sjukvård som inte kan anstå är också en viktig del i att underlätta en god etablering om den asylsökande får uppehållstillstånd. Det bidrar också till att minska onödigt lidande hos den vuxna men även för barn i de fall den asylsökande är förälder.

Avresecenter

Utredningens förslag om särskilda avresecentrum är kontroversiellt. Förslaget skulle tjäna på ett mer problematiserande förhållningssätt där också negativa konsekvenser av förslagen för individen speglats.

Förbundet är tveksamt till delar av förslaget. Utredningen förslår att avresande som samtyckt till avresa ska blandas med dem som inte gjort det. I den senare gruppen kan vistelsetiden dessutom komma att bli mycket lång. De människor som kommer att vistas i centren lever i en mycket utsatt situation oavsett om de samarbetar eller inte med myndigheten och att samla dem på föreslaget sätt kommer sannolikt att skapa ytterligare depressioner, apati och hopplöshet hos dem som fått avvisningsbeslut. Akademikerförbundet SSR:s erfarenhet är att den som vägrar att samarbeta om avresa inte sällan har goda skäl och även om verkställighet måste genomföras så krävs ett humanitärt förhållningssätt präglat av respekt för mänskliga rättigheter. Det innebär att den fysiska miljön bör bidra till att skapa en respektfull behandling och förutsätter därmed förslag om kompletterande verksamheter på centret.

Utredningen föreslår att särskilda oberoende aktörer ska handlas upp för att uppmuntra de med avslagsbeslut att lämna Sverige. Förbundet vill påminna (och varna) om andra myndigheters erfarenheter på det området. Det krävs utbildning och kompetens hos den som ska arbeta stödjande med denna utsatta grupp där många dessutom lider av någon form av psykisk ohälsa. Vinstintressen kan inte vara motorn i detta arbete. Akademikerförbundet SSR vill särskilt lyfta att Migrationsverket finner det svårt att bedöma om obligatoriska avresecenter kommer att resultera i att fler återvänder självmant.

Förbundet är också tveksamt till storleken på föreslagna avresecenter eftersom de riskerar att bli mycket stora. Erfarenhet är att sådant stödjande och motiverande arbete som utredningen föreslår når bättre och snabbare resultat på mindre, småskaliga enheter. Förbundet menar också att det är en brist att inga avresecenter finns norr om Uppsala. För dem som rotat sig i norra Sverige kan vistelsen på avresecenter underlättas om möjlighet till kontakt med exempelvis de civilsamhällesorganisationer de redan etablerat kontakt med kan fortsätta.

Förbundet avvisar helt utredningens förslag om att barn och deras familjer också ska vistas i avresecenter. Förslaget är mycket dåligt för barnen. Att tvinga dem att bryta upp från skola och en invand miljö kommer att, tvärtemot vad utredningen skriver, öka stressen och den psykiska ohälsan. Att som barn leva i ett center, som det föreslagna, är mycket svårt och kommer sannolikt att skapa ytterligare trauman. Akademikerförbundet SSR menar att det även fortsättningsvis bör anses föreligga synnerliga skäl för barns skolgång. Sverige har förbundit sig att följa FNs barnkonvention, och har under 2018 ratificerat den till svensk lag. Det är angeläget att det får konsekvenser också för denna grupp barn och unga.

Utredningen förslår också att vistelse på avresecenter får ske under begränsad tid och att därefter utgår inget ekonomiskt bistånd. Vad det innebär i praktiken är svårt att förstå. Vad händer med den som inte samarbetar och verkställighet inte föreligger? Ska hen svälta ihjäl i på centret?

Förbundet tillstyrker de delar som handlar om flexibilitet, om kontrakt med lång löptid, om dialog med kommunerna, om civilsamhällets möjlighet att delta och om att öka kunskapen i frågan hos myndigheter och andra aktörer.

Mottagande av ensamkommande

Utredaren menar att det har gjorts omfattande förändringar i mottagandet av ensamkommande barn under det senaste decenniet, särskilt under de åren som utredningen arbetat. Därför har utredningen haft svårt att avgöra vilka ytterligare förändringar som behövs. Bland förbundets medlemmar finns det en stor frustration över att mottagandet av ensamkommande barn och unga blivit mindre förutsägbart och mycket sämre ur ett barnperspektiv sedan den tillfälliga lagen trädde i kraft. Det är väldigt svårt att som tex skolkurator stödja eleven att nå utbildningens mål när ensamkommande som bedöms som vuxna bollas mellan kommuner och Migrationsverket. Det är också väldigt svårt att som socialekreterare bedöma ungdomars behov när varken kommun eller stat anser sig kunna bidra till att främja deras situation. Det civila samhället får då ställa upp med frivilliga familjehem för att ungdomar varken har pengar till mat eller tak över huvudet. Det är ett system som varken gynnar en möjlig etablering i Sverige eller respekterar dessa unga personers mänskliga rättigheter och som det finns behov av att se över snarast.

Utredningen förslår att vid införandet av ankomstcenter måste kommunerna i närheten av ankomstcentren vara ankomstkommuner för ensamkommande barn. Akademikerförbundet SSR håller med utredningen om att ensamkommande barn inte ska vistas på ankomstcentren, om de

införs, och att det är rimligt att ensamkommande barn initialt ska tas emot där de kan ansöka om asyl. Därför är det också rimligt att kommuner där ankomstcentren ligger också är ankomstkommuner och staten ersätter dem för att ha en beredskap att ta emot barn. Det är även i fortsättningen viktigt att ensamkommande barn så snabbt som möjligt kan anvisas till den kommun som får ansvaret för barnet under asyltiden. Förbundet välkomnar en generell översyn av den gode mannens roll och ansvar.

Effektivare ersättningar

Akademikerförbundet SSR välkomnar ett ersättningsystem som bygger på schabloner utan krav på ansökan. Det är viktigt att säkerställa att schablonerna verkligen täcker kommunernas kostnader, vilket inte är fallet idag.

Heike Erkers
Förbundsordförande

Josefine Johansson
Professionsstrateg